

แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา
สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง*

THE GUIDELINES FOR OPERATION THE STUDENT SUPPORT SYSTEMS OF
VOCATIONAL EDUCATION UNDER THE VOCATIONAL EDUCATION ANGTHONG
PROVINCE

¹สุนทร โครพ Suntron Korop, ²พรเทพ ฐิ์แผน Pornthep Rupan

^{1,2}มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University, Thailand

E-mail: suntron2517@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างและตรวจสอบแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง 2) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง มีวิธีการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน คือขั้นตอนที่ 1 การสร้างและตรวจสอบแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ขั้นตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากกลุ่มประชากรที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 170 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ประกอบด้วย 5 ด้าน มีรายการปฏิบัติงาน 89 รายการ ได้แก่ ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียน นักศึกษา เป็นรายบุคคล 16 รายการ ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน นักศึกษา 23 รายการ ด้านที่ 3 ส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน นักศึกษา 29 รายการ ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน นักศึกษา 12 รายการ และด้านที่ 5 การส่งต่อนักเรียน นักศึกษา 9 รายการ 2) แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ทั้ง 5 ด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, การมีส่วนร่วม, อาชีวศึกษา

Abstract

The purposes of this research article were of 1) establish and examine the guideline for the implementation of the participatory student care system at Ang Thong Vocational Education Institutions; 2) assess the suitability and feasibility of the student care system implementation guidelines. Participatory form of educational institutions under Ang Thong Vocational Education There is a research methodology in 2 steps, Step 1: Creating and verifying guidelines for the implementation of the student participation care system of educational institutions under vocational education Ang Thong Province, Step 2: Evaluate the suitability and feasibility of the guideline for the implementation of a participatory care system for students under Ang Thong Province, A questionnaire was used to collect quantitative data from a population of 170 school administrators and teachers. 1) Guidelines for the implementation of a participatory care system for students under Vocational Education in Ang Thong Province consisted of 5 areas with 89 work items as follows: Side 1, knowing students individually, 16 items, side 2, student screening Students 23 items, side 3 items, promote and develop students, students 29 items, side 4 items, prevent and solve student problems 12 items and side 5 items for referring students 9 items. 2) Guidelines for the implementation of a participatory care system for students either five aspects of Ang Thong Vocational Education Institutions is suitable at the highest level And there is a high level of practice feasibility.

Keywords: Student Support System, Participation, Vocational Education.

บทนำ

การอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทองมีสถานศึกษาในสังกัด คือ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง วิทยาลัยการอาชีพวิเศษชัยชาญ และวิทยาลัยการอาชีพโพธิ์ทอง (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2563) ซึ่งทั้ง 3 สถานศึกษาได้จัดการศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านทักษะพิสัย และด้านจิตพิสัย ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 6 ที่กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการให้นักเรียนคงอยู่ในระบบการศึกษาตั้งแต่เข้ามาในระบบการศึกษานจนจบการศึกษานั้นถือว่ามีสำคัญอย่างมาก ซึ่งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนถือว่ามีสำคัญเพราะระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นระบบการดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอนชัดเจน พร้อมทั้งวิธีการและเครื่องมือที่มีมาตรฐาน คุณภาพ และมีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ โดยครูที่ปรึกษาเป็นบุคคลหลักในการดำเนินงาน และบุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน ได้แก่ ผู้ปกครอง ผู้บริหารและครูทุกคน มีส่วนร่วมส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหา เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีภูมิคุ้มกันจิตใจที่เข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีทักษะในการดำรงชีวิตและรอดพ้นจากวิกฤตทั้งปวง ในความเชื่อว่าทุกคนต้องการความรัก

การให้อภัย การให้โอกาสเป็นคนดี มีปัญญา และมีความสุข ทุกคนมีศักยภาพที่เรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตลอดชีวิตเพียงแต่ใช้เวลาและวิธีการที่แตกต่าง และความสำเร็จของงานต้องอาศัยการร่วมคิด ร่วมทำของทุกคนที่เกี่ยวข้อง ประสานการจัดระบบข้อมูลข่าวสารสนเทศ เพื่อพัฒนา ส่งเสริม แก้ไขและส่งต่อผู้เรียนในระดับและทุกประเภท ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2547, หน้า 1-4) นอกจากนี้ยังค้นพบจากรายงานการวิจัยของทวี วิชัยวงศ์ (2548) พบว่า การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนบ้านทรายทองวิทยาคม ทำให้นักเรียนมีความประพฤติและมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่ดีขึ้นส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่อกิจกรรมการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากการจัดการศึกษาที่ผ่านมาของการอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทองเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ดำเนินงานโดยงานครูที่ปรึกษานั้น พบว่า ครูที่ปรึกษาเป็นผู้ปฏิบัติงานหลักยังคงมีข้อจำกัดในการดำเนินงาน โดยจะเห็นได้จากจำนวนนักเรียนที่ออกกลางคันยังคงมีจำนวนมาก จากข้อมูลการออกกลางคันของนักเรียน ปีการศึกษา 2559 – 2561 ของสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง พบว่า นักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีการออกกลางคันคิดเป็นร้อยละ 47.72 นักเรียนในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) มีการออกกลางคันคิดเป็นร้อยละ 57.81 จากข้อมูลดังกล่าวจะเห็นว่า ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทองยังคงมีสูงมาก ซึ่งส่วนหนึ่งอาจเป็นผลมาจากการดำเนินงานของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ครูที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินการยังขาดความชัดเจน และการมีส่วนร่วมจาก ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงส่งผลทำให้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนยังคงมีจำนวนนักเรียนที่ไม่ลดลง การออกกลางคันของนักเรียนทำให้เกิดความสูญเสียต่อสถานศึกษารวมถึงการสูญเสียทางด้านงบประมาณและกำลังคนด้านแรงงานของประเทศ การออกกลางคันของนักเรียนอาจมาจากปัญหาหลายประการ เช่น ปัญหาด้านเศรษฐกิจของครอบครัว ปัญหาด้านยาเสพติด ปัญหาด้านสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา และปัญหาด้านพฤติกรรมของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพุทธรชาติ สร้อยสน (2560, หน้า 172) สรุปได้ว่า สภาพปัญหาที่ส่งผลต่อการออกกลางคันของนักเรียนอาชีวศึกษา ได้แก่ ปัญหาจากเรื่องส่วนตัว ครอบครัว สภาพเศรษฐกิจ รวมถึงสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในสถานศึกษา นอกจากนี้อาจจะเกิดจากระบบดูแลนักเรียนของสถานศึกษาในอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทองที่ขาดเสถียรภาพ ขาดการประสานงานกับหน่วยงานหรือเครือข่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกัน ดังนั้น การประสานงานหรือการมีส่วนร่วมถือว่ามีความสำคัญต่อการบริหารในองค์กรเป็นอย่างมาก หากสถานศึกษามีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยการบูรณาการใช้ภาคีเครือข่ายหรือการทำงานแบบมีส่วนร่วมมาประยุกต์ใช้ ซึ่งนิเวศน์ วงศ์สุวรรณ และอินดา ศิริวรรณ (2560, หน้า 176-187) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมหมายถึง การที่บุคคลผู้บริหารใช้การจูงใจให้บุคคลผู้ปฏิบัติงานหรือบุคคลผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสมีส่วนร่วมในการคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติงาน ร่วมรับผิดชอบ เพื่อการพัฒนางานที่ปฏิบัติให้มีคุณภาพสูงสุดซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการปฏิบัติงานไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมในลักษณะของการรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจ ตลอดจนการประเมินผลให้ทุกฝ่ายได้สำนึกในหน้าที่ และความรับผิดชอบร่วมกัน อันจะนำไปสู่เป้าหมายขององค์กร นอกจากนี้ งานวิจัยของพุทธรชาติ สร้อยสน (2560, หน้า 173) ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า สภาพปัญหาของการออกกลางคันของนักเรียนนักศึกษาของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือหนองคาย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษานั้น คือ สถานศึกษาต้องให้การสนับสนุน และจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภายในสถานศึกษาเพื่อเป็นการเพิ่มทางเลือก

ให้นักเรียน นักศึกษา ในการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และการจัดระบบดูแลและช่วยเหลือนักเรียนโดยร่วมมือกับทุกฝ่าย เช่น ฝ่ายปกครอง อาสาสมัครจากหน่วยงานต่างๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องของการศึกษาและเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นต้น

จากความสำคัญของปัญหาที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนมีความสำคัญควรได้รับการพัฒนาซึ่งระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมเป็นระบบหนึ่งที่อาจใช้แก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียนได้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่องแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง การวิจัยครั้งนี้จะทำให้สถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง มีแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพ เพื่อใช้แก้ปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน และการใช้งบประมาณที่คุ้มค่า สามารถผลิตกำลังพลตอบสนองภาคอุตสาหกรรมของประเทศต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและตรวจสอบแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง
2. เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณกับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีขั้นตอนการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและตรวจสอบแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

ส่วนที่ 1 ศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการมีส่วนร่วม เพื่อนำมากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและกำหนดกรอบประเด็นคำถามสำหรับการสร้างแนวทางระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง

ส่วนที่ 2 สัมภาษณ์การปฏิบัติงานในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา เพื่อสร้างแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง โดยสัมภาษณ์ครู ผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกับสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง จำนวน 11 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้คือแบบสัมภาษณ์

หลังจากนั้นนำข้อมูลทั้ง 2 ส่วนมาสังเคราะห์ และบูรณาการมาสร้างแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตรประมาณค่า 5 ระดับ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ค่า

ทางสถิติด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยข้อคำถามของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทองที่มีระดับความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.5 จึงถือว่าเป็นข้อคำถามที่มีความตรงเชิงเนื้อหา สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทองได้

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง โดยนำข้อคำถามที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญมาสร้างแบบสอบถามปลายปิดชนิดมาตราประมาณค่า 5 ระดับนำไปเก็บข้อมูลกับครู และผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาที่มีบริบทใกล้เคียงกับสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alfa coefficient) ตามวิธีของครอนบาค โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.8 หลังจากนั้นนำแบบสอบถามที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นไปเก็บข้อมูลกับครู และผู้บริหารสถานศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง จำนวน 170 คน และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ค่าทางสถิติด้วยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยข้อคำถามของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทองที่มีระดับความคิดเห็นมีค่าเฉลี่ยมากกว่า 3.5 จึงถือว่าเป็นข้อคำถามที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและมีความเป็นไปได้ที่ผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการสร้างและตรวจสอบแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง

1.1 การสร้างแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง สามารถแบ่งได้ 5 ด้าน 90 รายการ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ โดยมีการปรับภาษาที่ใช้ และรวมข้อคำถามบางข้อเข้าด้วยกัน จึงได้แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง จำนวน 5 ด้าน 89 รายการ ดังนี้ 1) ด้านการรู้จักนักเรียน นักศึกษา เป็นรายบุคคล มี 16 รายการ 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน นักศึกษา มี 23 รายการ 3) ด้านส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน นักศึกษา มี 29 รายการ 4) ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน นักศึกษา มี 12 รายการ 5) ด้านการส่งต่อนักเรียน นักศึกษา มี 9 รายการ

1.2 การตรวจสอบแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมมีความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการส่งต่อนักเรียน นักศึกษา ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ของนักเรียน นักศึกษา ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน นักศึกษา ด้านการรู้จักนักเรียน นักศึกษา เป็นรายบุคคล และด้านการคัดกรองนักเรียน นักศึกษา ตามลำดับ ซึ่งทุกด้านมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 3.5 ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหาของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง โดยภาพรวม

ข้อ	แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม	ความตรงเชิงเนื้อหา		
		$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1	ด้านการรู้จักนักเรียนนักศึกษาเป็นรายบุคคล	4.69	0.46	มากที่สุด
2	ด้านการคัดกรองนักเรียนนักศึกษา	4.67	0.47	มากที่สุด
3	ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนนักศึกษา	4.76	0.41	มากที่สุด
4	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนนักศึกษา	4.90	0.17	มากที่สุด
5	ด้านการส่งต่อนักเรียนนักศึกษา	4.93	0.15	มากที่สุด
รวม		4.79	0.33	มากที่สุด

2. การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง

2.1 ความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกรายการ โดยมีการพิจารณาด้านการส่งต่อนักเรียน นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ของนักเรียน นักศึกษา และมีการพิจารณาด้านการคัดกรองนักเรียน นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งทุกรายการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 3.5 โดยมีรายละเอียดในตารางที่ 2

2.2 ความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายการพบว่าความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยมีการพิจารณา ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ของนักเรียน นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการคัดกรองนักเรียน นักศึกษา และมีการพิจารณา ด้านการรู้จักนักเรียน นักศึกษา เป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งทุกรายการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 3.5 ด้านที่มีความเป็นไปได้มากที่สุด ซึ่งทุกรายการมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 3.5 โดยมีรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ในภาพรวม โดยเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยประชากรตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 3.5

ที่	แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียน	μ	σ	ระดับความ เหมาะสม	ผลการเปรียบเทียบ กับเกณฑ์ที่กำหนด
1	ด้านการรู้จักนักเรียนนักศึกษาเป็นรายบุคคล	4.30	0.79	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์
2	ด้านการคัดกรองนักเรียนนักศึกษา	4.28	0.77	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์
3	ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนนักศึกษา	4.28	0.79	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์
4	ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน นักศึกษา	4.33	0.76	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์
5	ด้านการส่งต่อนักเรียนนักศึกษา	4.35	0.78	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์
	รวม	4.31	0.78	มากที่สุด	สูงกว่าเกณฑ์

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการสร้างและตรวจสอบแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมมีความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความตรงเชิงเนื้อหาอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการส่งต่อนักเรียนนักศึกษา ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนนักศึกษา ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนนักศึกษา ด้านการรู้จักนักเรียนนักศึกษาเป็นรายบุคคล และด้านการคัดกรองนักเรียนนักศึกษา ตามลำดับ ซึ่งทุกข้อมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 3.5 แสดงให้เห็นว่าแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทองทุกข้อมีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทองได้จริง

โดยผลการวิจัยดังกล่าวอาจเนื่องมาจากผู้บริหาร ครูที่ปรึกษา ในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทองได้เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีส่วนร่วมในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน การป้องกันและแก้ไข รวมถึงการส่งต่อนักเรียน ทำให้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมเป็นระบบและมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยผลการวิจัยนี้ได้สอดคล้องกับการวิจัยของปภาวรรณ แก้วโพธิ์ (2559) ที่ผลการวิจัยพบว่า ผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการช่วยเหลือและการส่งต่อนักเรียนและด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน และยังพบว่าสอดคล้องกับการวิจัยของสุมาลี ทองงาม (2555) ที่ผลการวิจัยพบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนวัดโคกอน มีการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่สอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา

ของกรุงเทพมหานคร โดยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการรายงานผลการบริหารจัดการที่ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้

2. ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยมีการพิจารณาด้านการส่งต่อนักเรียน นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา ของนักเรียน นักศึกษา และมีการพิจารณาด้านการคัดกรองนักเรียน นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ซึ่งทุกข้อมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 3.5 แสดงให้เห็นว่าแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทองทุกข้อมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทองได้

โดยผลการวิจัยดังกล่าวเนื่องมาจาก หัวหน้างานครูที่ปรึกษาจัดให้งานปกครอง ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมปฏิบัติงานในการรวบรวมข้อมูลด้านยาเสพติดของนักเรียน นักศึกษา เป็นรายบุคคล ผู้บริหารสถานศึกษามอบให้รองฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา หัวหน้าแผนกวิชา และหัวหน้างานสวัสดิการนักเรียน นักศึกษา ประชุมวางแผนกำหนดเป้าหมายการคัดกรองด้านสุขภาพของนักเรียน นักศึกษา หัวหน้างานครูที่ปรึกษาจัดให้ครูที่ปรึกษา และผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในโครงการ/กิจกรรมพบครูที่ปรึกษา/โฮมรูม โดยผ่านกระบวนการทางเทคโนโลยี เช่น Application Line หรือ Facebook เป็นต้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้งานครูที่ปรึกษา ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง หน่วยงานภายในสถานศึกษา หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมประชุมวางแผน กำหนดเป้าหมายของการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน นักศึกษา ที่เหมาะสมกับบริบทของ ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดให้งานครูที่ปรึกษา ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง หน่วยงานภายใน และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมประชุมวางแผน กำหนดวิธีการติดตามและประเมินผล ของการส่งต่อนักเรียนนักศึกษา ที่มีปัญหาอย่างเหมาะสมซึ่งจากผลการวิจัยนี้ได้สอดคล้องกับการวิจัยของจุติกรณ์ นิสสัย (2558) ที่ผลการวิจัยพบว่า ด้านการส่งต่อนักเรียน ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการพัฒนานักเรียนด้านการแก้ไขปัญหาของนักเรียน ด้านการป้องกันนักเรียน และด้านการส่งเสริมนักเรียน

3. ผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ในภาพรวมความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความเป็นไปได้ในระดับมากทุกข้อ โดยมีการพิจารณาด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียน นักศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาด้านการคัดกรองนักเรียนนักศึกษาและมีการพิจารณาด้านการรู้จักนักเรียนนักศึกษาเป็นรายบุคคลมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดซึ่งทุกข้อมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 3.5

จากผลการวิจัยดังกล่าวอาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามอบให้รองฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษา หัวหน้างานครูที่ปรึกษา และหัวหน้าแผนกวิชา ประชุมวางแผนเพื่อกำหนดเป้าหมายของการเก็บข้อมูลพื้นฐานของนักเรียน นักศึกษา เป็นรายบุคคล วางแผนกำหนดเป้าหมายการคัดกรองด้านสุขภาพของนักเรียนนักศึกษา โดยผลการวิจัยนี้ได้มีความสอดคล้องกับการวิจัยของทิพวรรณ สร้างตนเอง (2558) ที่ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต่อการบริหารสถานศึกษา

ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 ที่สร้างขึ้น โดยมีความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้าง และหลักวิชาการ มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ในการนำไป ปฏิบัติประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านวิชาการประกอบด้วยการร่วมวางแผนจัดทำหลักสูตร สถานศึกษา และร่วมดูแลนักเรียนในชั้นที่รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) ด้านงบประมาณ ประกอบด้วย การร่วมวางแผนการใช้งบประมาณของสถานศึกษา 3) ด้านการบริหารงานบุคคล ประกอบด้วยการร่วมส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีจรรยาบรรณในวิชาชีพ และร่วมดูแลสร้างขวัญกำลังใจ ยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากร ทางการศึกษา 4) ด้านการบริหารงานทั่วไป ประกอบด้วยการร่วมติดตาม ตรวจสอบ และร่วมประเมินผลการ บริหารงานทั่วไปอย่างเป็นระบบ และร่วมส่งเสริมสนับสนุนเกี่ยวกับการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา และยัง ได้สอดคล้องกับการวิจัยของ Lavrue (2000) ที่ผลการวิจัยพบว่า โรงเรียนกับชุมชนต้องสร้างความร่วมมือกัน ป้องกันและแก้ไขปัญหาโดยต้องเน้นมีการติดต่อสื่อสารร่วมมือระหว่างกลุ่มย่อยอย่างต่อเนื่องและควร การประสานความร่วมมือกันระหว่างโรงเรียนกับหน่วยงานรัฐจำเป็นต้องมีตัวแทนระดับผู้นำของกลุ่มย่อย และควร มียุทธวิธีเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจและการรู้จักป้องกันตนเองแก่ผู้ปกครองและชุมชนด้วย

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้เป็นแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วม ของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง ประกอบด้วย 1) การรู้จักนักเรียนนักศึกษาเป็นรายบุคคล 2) การคัดกรองนักเรียนนักศึกษา 3) การส่งเสริมและพัฒนานักเรียนนักศึกษา 4) การป้องกันและแก้ไขปัญหาของ นักเรียนนักศึกษา 5) การส่งต่อนักเรียนนักศึกษา โดยมีการจัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนนักศึกษา ด้วย ผ่านกระบวนการทำงานของครูที่ปรึกษา มีการกำหนดมาตรการสนับสนุน ส่งเสริมศักยภาพของนักเรียน นักศึกษา โดยเน้นการจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนา รวมถึงการป้องกันและแก้ไขปัญหา โดยการมีส่วนร่วมของ บุคลากรและหน่วยงานภายในสถานศึกษา ผู้ปกครอง รวมถึงหน่วยงานภายนอกสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องเพื่อ ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทองอย่างมี ประสิทธิภาพสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมต่อไป สรุปเป็นภาพองค์ความรู้การวิจัย ดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายส่งเสริมงานสวัสดิการนักเรียนจัดให้ครูที่ปรึกษาและผู้ปกครอง มีส่วนร่วมปฏิบัติงานในการรวบรวมข้อมูลด้านสุขภาพของนักเรียนนักศึกษาเป็นรายบุคคล

1.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายส่งเสริมงานสวัสดิการนักเรียนจัดให้หัวหน้าแผนกวิชา มีส่วนร่วมในการตัดสินใจเลือกโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ในการคัดกรองด้านสุขภาพด้านการเรียนของนักเรียนนักศึกษาที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

1.3 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายจัดให้ผู้ปกครอง และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมและสังเกตการณ์ในการปฏิบัติงานในโครงการ/กิจกรรมการจัดอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนนักศึกษา เช่น ให้ความรู้ด้านการป้องกันยาเสพติดให้ความรู้เรื่องกฎจราจร ท้องก่อนวัยอันควร เป็นต้น

1.4 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายส่งเสริมให้งานปกครองจัดให้ ครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง และหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในโครงการ/กิจกรรมต่างๆ ของการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนนักศึกษาด้านยาเสพติดที่เหมาะสมตามความสามารถของบุคคล

1.5 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีนโยบายให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมประชุมวางแผน กำหนดเป้าหมายของการส่งต่อนักเรียนนักศึกษาที่มีปัญหาอย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษากระบวนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง

2.2 ควรศึกษาแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาในเขตภาคกลาง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- จุติกรณ์ นิสสัย. (2558). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนบ้านหนองปรือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทวี วิชัยวงศ์. (2548). การพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือโรงเรียนนันทราษฎร์วิทยาตาม อำเภอยะแย้ม จังหวัดกาฬสินธุ์. การศึกษาค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิพวรรณ สร้างตนเอง. (2558). แนวทางการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการ บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- นิเวศน์ วงศ์สุวรรณ, อินตา ศิริวรรณ. (2560). การบริหารแบบมีส่วนร่วม. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏ. 4(1). 176-187.
- ปกาวรรณ แก้วโพธิ์. (2559). ผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนใน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พุทธชาติ สร้อยสน. (2560). การศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการลดปัญหาการออกกลางคันของนักเรียน ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในสถานศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือ หนองคาย. การประชุมวิชาการมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ครั้งที่ 55 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2563). สถานศึกษาในสังกัด สอศ. ในจังหวัดอ่างทอง. แหล่งที่มา <https://www.vec.go.th/Default.aspx?tabid=184> สืบค้นเมื่อ 1 ต.ค. 2563.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2547). แนวทางการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน สถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สุรารัตน์ พิมพ์รัตนกานต์. (2558). การศึกษาสาเหตุการลาออกกลางคันของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาชีพและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง กรณีศึกษา : วิทยาลัยเทคโนโลยีวิบูลย์ บริหารธุรกิจ รามอินทรา เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร. Journal of Logistics and Supply Chain College. 1(1). 67-79.
- สุมาลี ทองงาม. (2555). การศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้นโรงเรียนวัดโคกนอนสำนักงานเขตภาษีเจริญกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Goodma, R., Ford, T, Corbin, T, and Melzer, H. (2004). Using the strengths and difficulties questionnaire (SDO) to screen for child psychiatry discipline in a community samples. Dissertation Abstracts International. From <http://www.cricedgoyl>. Retrieved March 23, 2013.
- Laverne, Mc. Coy-Byers. (2000). Coalition Between Schools and Community Agencies for the Control of Truancy: Identification of Critical Factors Contributing to Coalition Effectiveness. Dissertation Abstracts International. 60(9).